

Lindenhaeghe

Actualiteiten box 3

FFP congres 2025

Alex Erlings MFP

Programma

- Historie box 3
- Huidige wetgeving
- Recente uitspraken HR
- Belasting werkelijk rendement 2028
- Vastgoed in box 3
- Maatregelen verminderen box 3-heffing
- Familiebankconstructies
- Lijfrente

1

Historie box 3

Historie box 3

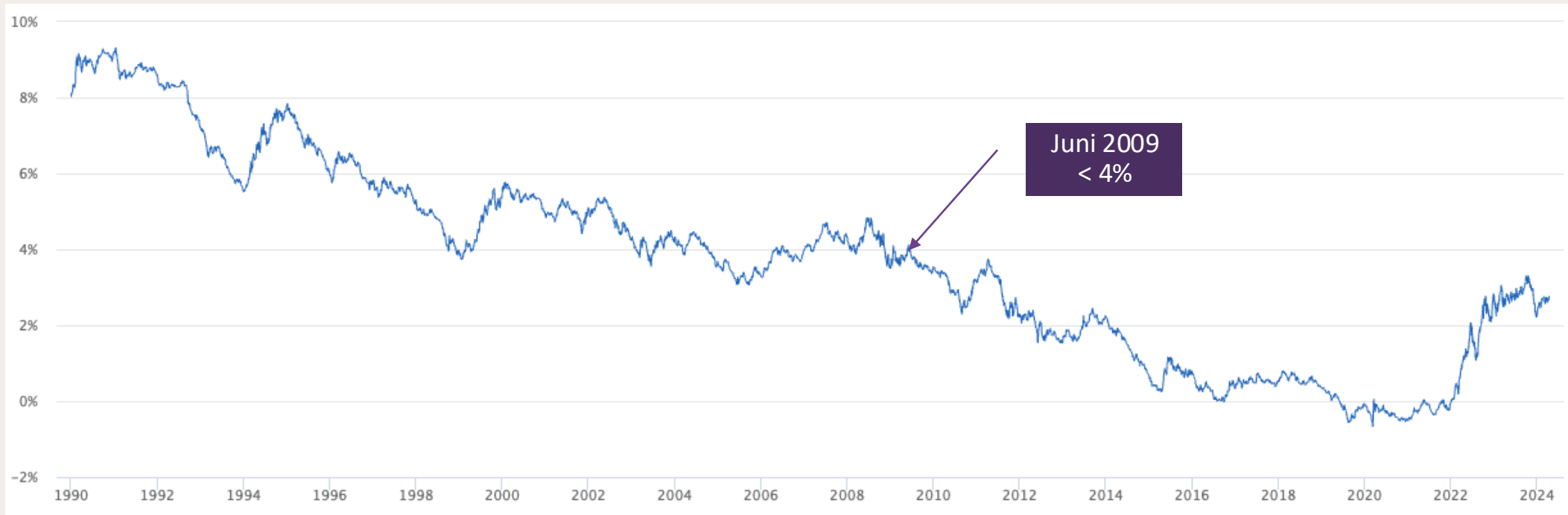
"4 procent rendement is voor iedere sukkel haalbaar. Wie dat niet lukt kan bij mij staatsobligaties halen met 6 procent rendement"

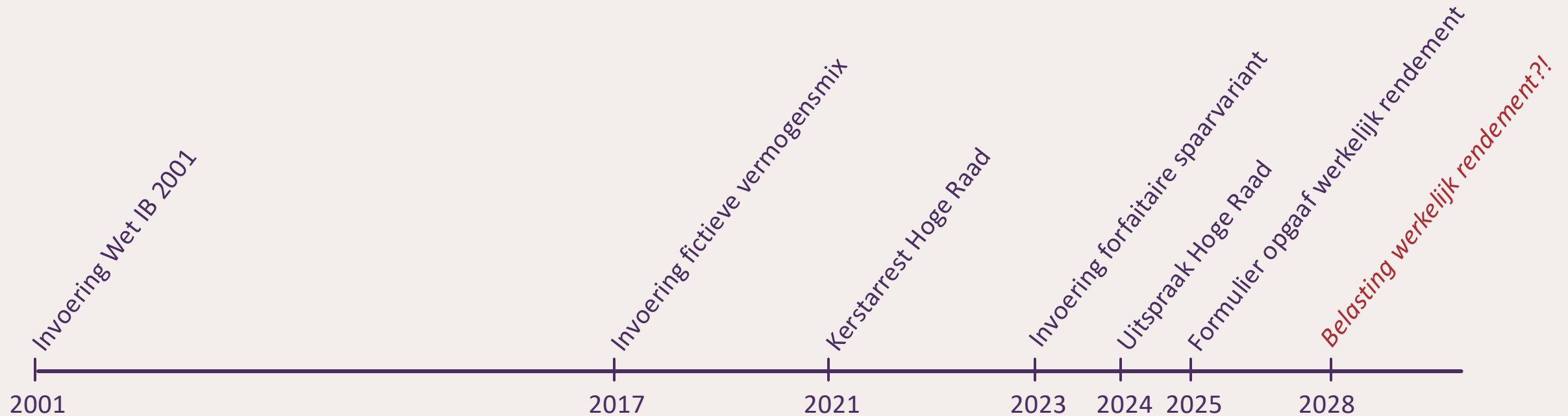
Invoering Wet IB 2001

2001

Historie rente NL 10 jaar

Historie box 3

Box 3 heffing vanaf 1 januari 2001

- Fictieve heffing over totale vermogen
- Geen onderscheid tussen vermogenscategoriën
- Schulden 1-op-1 verrekenen met bezittingen
- Saldo van bezittingen en schulden is de rendementsgrondslag
- Effectieve belastingdruk rendementsgrondslag 1,2%
  - Fictief rendement van 4%
  - Belasting van 30%

Box 3 heffing vanaf 1 januari 2017

- Fictieve heffing over totale vermogen
- Belasting over forfaitaire vermogensmix sparen en beleggen
- Schulden 1-op-1 verrekenen met bezittingen
- Saldo van bezittingen en schulden is de rendementsgrondslag
- Effectieve belastingdruk hangt af van omvang vermogen
  - Belasting van 30%

Schijf	Grondslag	Sparen	Beleggen	Rendement	Effectief
1	< € 100.000,-	67%	33%	2,871%	0,86%
2	< € 1.000.000,-	21%	79%	4,600%	1,38%
3	> € 1.000.000,-		100%	5,390%	1,62%

Kerst arrest Hoge Raad

- Uitspraak op 24 december 2021
- Alleen belasting heffen over werkelijke rendement
- Box 3 heffing in strijd met eigendomsrecht en discriminatieverbod EVRM
- Uitspraak heeft direct consequenties voor belastingplichtige
  - 2017 t/m 2020: alleen voor belastingplichtige die bezwaar hebben gemaakt (rechtsherstel)
  - Alle aanslagen die vanaf 24 december 2021 worden opgelegd (alleen voorlopig)
- Rechtsherstel vastgelegd in Wet rechtsherstel box 3
- Heffing voor 2017 t/m 2022 op basis van forfaitaire spaarvariant
  - Alleen indien deze variant gunstiger uitvalt dan de forfaitaire vermogensmix!

2

Huidige wetgeving

Box 3 heffing vanaf 1 januari 2023

- Overbruggingswetgeving tot nieuwe stelsel is ingevoerd
- Heffing over fictief rendement per vermogenscategorie
- Heffing op basis van werkelijke vermogensverdeling
- Schulden beperkt aftrekbaar
- Effectieve belastingdruk hangt af vermogensverdeling
- Belastingtarief 32% (36% vanaf 2024)
- Effectieve belastingdruk loopt in 2026 op naar 2,8%!

Categorie	2023	2024	2025	2026
Sparen	0,92%	1,03%	1,44%	1,44%
Beleggen	6,17%	6,04%	5,88%	7,78%
Schulden	- 2,46%	- 2,61%	-2,62%	-2,62%

Voorbeeld belasting box 3

- Fiscaal partners
- Spaargeld € 100.000,-
- Beleggingsportefeuille € 300.000,-
- Vakantiewoning € 200.000,-
  - Hypotheek € 100.000,-

2001	2017	2023	2024	2025	2026
€ 5.520,-	€ 5.432,-	€ 7.311,-	€ 8.078,-	€ 7.905,-	€ 10.888,-
-	- 1,6%	+ 34,6%	+ 10,5%	- 2,1%	+ 37,8%

3

Recente uitspraken HR

Overzicht uitspraken Hoge Raad

- 6 juni 2024
  - De **Herstelwet (2017–2022)** en **Overbruggingswet (vanaf 2023)** naar aanleiding van het kerstarrest zijn in strijd met het EVRM als het forfaitaire rendement hoger is dan het werkelijke rendement
- 14 juni 2024
  - Nadere invulling van de berekening van werkelijk rendement, o.a. over waardeveranderingen en eigen gebruik van vastgoed
- 2 augustus 2024
  - Verfijning van regels voor waardering van bezittingen en schulden in box 3
- 20 december 2024
  - Hoge Raad oordeelt dat **ongerealiseerde waardeveranderingen van vastgoed** meetellen voor het werkelijk rendement. Voordeel wegens eigen gebruik wordt op **nihil** gesteld!

Uitspraak Hoge Raad

- Wet Rechtsherstel box 3 en de overbruggingswet schenden nog steeds het discriminatieverbod en het eigendomsgrondrecht
- Alleen in gevallen dat werkelijke rendement lager is dan forfaitaire rendement
- Herstelwet lost de problemen doorgaans op voor spaarders
- Voor overige bezittingen blijft het probleem bestaan
- Belastingplichtige kunnen **belastingverlaging aanvragen** indien forfaitair rendement hoger is dan het werkelijke rendement
- Hoge Raad heeft nadere regels gesteld voor berekening werkelijk rendement
  - Zoveel mogelijk aangesloten bij het rendementsbegrip dat de wetgever voor ogen heeft gestaan bij de vormgeving van het forfaitaire stelsel in box 3

Werkelijk rendement volgens Hoge Raad

- Vergelijking tussen het werkelijk behaalde rendement en het forfaitair bepaalde rendement moet worden gemaakt over alle vermogensbestanddelen gezamenlijk
- Uitgangspunt is nominaal rendement zonder inflatie en zonder rekening te houden met het heffingsvrije vermogen of een heffingsvrij inkomen!
- Geen rekening houden met positief of negatief rendement van andere jaren
  - Dus géén verliesverrekening
- De vergelijking moet per jaar worden gemaakt-> cherry picking mogelijk!
- Het werkelijk behaalde rendement moet óók **ongerealiseerde waarde** mutaties omvatten
- Er mag géén rekening worden gehouden met kosten die het rendement beïnvloeden
- Uitzondering voor rente van box 3 schulden
- Uitspraak inmiddels omgezet in wetgeving: Wet tegenbewijsregeling box 3

Bepaling rendement vastgoed

- Vastgoed voor eigen gebruik
  - Eigen gebruik zelf is onbelast (geen forfait!)
  - (ongerealiseerde) waarde stijging is wél belast
- Verhuurd vastgoed
  - Werkelijke huurinkomsten belast
  - Werkelijke rentekosten box 3 aftrekbaar
  - Geen kosten voor onderhoud aftrekbaar
    - Schilderwerk, vervanging, reparatie etc.
  - (ongerealiseerde) waarde stijging is wél belast

Bepaling rendement uit waardeverandering

- Verschil tussen WOZ-waarde begin en einde van het jaar
  - Leegwaarderatio nog steeds van toepassing
- Berekening op basis van t-1
- Tijdsevenredige berekening bij gedeelte van het jaar
- Investeringskosten mogen worden afgetrokken
  - aanbouw, dakkapel, nieuwe keuken, energiebesparende maatregelen, etc.

Aanpassing leegwaardering

Jaarlijkse huur t.o.v. WOZ	Leegwaarde tot 2023	Leegwaarde vanaf 2023
0% tot 1%	45%	73%
1% tot 2%	51%	79%
2% tot 3%	56%	84%
3% tot 4%	62%	90%
4% tot 5%	67%	95%
5% tot 6%	73%	100%
6% tot 7%	78%	100%
Vanaf 7%	85%	100%

Criteria investering FOWR

Had u in 2024 een investering gedaan in 1 of meer onroerende zaken die u al bezat? ?

Het gaat hierbij om een verbetering of uitbreiding van 1 of meer onroerende zaken. Ook moet u deze investering hebben gemeld bij de gemeente. De gemeente houdt dan rekening met uw investering bij het vaststellen van de WOZ-waarde. Denk bijvoorbeeld aan het verduurzamen van uw vakantiewoning. ✕

Hebt u een investering gedaan in een onroerende zaak in het buitenland? Dan moet u kunnen aantonen dat de marktwaarde van uw onroerende zaak is gestegen door de investering.

Relevantie belasting werkelijk rendement

- Jaren met negatieve rendementen
- Bezittingen met een rendement $<$ forfait
- Schulden met een rente $>$ forfait
- Vooral in de volgende situaties:
  - Obligatieportefeuilles
  - Uitgeleend geld
  - Tweede woning voor eigen gebruik
  - Box 3 schulden met een hoge rente

Overzicht forfaitair en werkelijk rendement

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Forfaitair	5,39%	5,38%	5,59%	5,28%	5,69%	5,53%	6,17%	6,04%
Aandelen	22%	- 9%	28%	16%	22%	- 18%	24%	19%
Obligaties	1%	0 %	6%	4%	- 3%	- 17%	7%	3%
Vastgoed	8%	13%	13%	12%	14%	21%	12%	10%

- Aandelen: MSCI World Index
- Obligaties: Bloomberg Euro Aggregate Bond Index
- Vastgoed: Gemiddelde waarde­stijging o.b.v. WOZ-waarde + 5% huur­in­komsten

Voorbeeld belasting box 3 (vervolg)

- Fiscaal partners
- Spaargeld € 100.000,- (rente € 1.000,-)
- Beleggingsportefeuille € 300.000,- (rendement 7%)
- Vakantiewoning € 200.000,- (stijging 6%)
  - Hypotheek € 100.000,- (rente 4%)

2001	2017	2023	2024	2025	2026	FOWR
€ 5.520,-	€ 5.432,-	€ 7.311,-	€ 8.078,-	€ 7.905,-	€ 10.888,-	€ 10.800,-
-	- 1,6%	+ 34,6%	+ 10,5%	- 2,1%	+ 37,8%	

Doelgroep rechtsherstel

- Belastingjaren vanaf 2021:
  - Alle belastingplichtigen
- Belastingjaren 2019 en 2020:
  - Nog niet onherroepelijke aanslag op 21 december 2021 of daarna ontvangen; én
  - Een verzoek tot ambtshalve vermindering hebben gedaan of dit uiterlijk in 2024 (voor belastingjaar 2019) of 2025 (voor belastingjaar 2020) nog doen
- Belastingjaren 2017 en 2018:
  - Definitieve aanslag met bezwaar in de massaal bezwaar procedure of aanslag ná het kerstarrest ontvangen; én
  - Een verzoek tot ambtshalve vermindering hebben gedaan in 2022 (voor belastingjaar 2017) of 2023 (voor belastingjaar 2018)

Massaal bezwaar plus-procedure lopend

Formulier opgaaf werkelijke rendement

- Formulier beschikbaar in portal van de Belastingdienst
- Belastingdienst stuurt brieven om formulier in te vullen (met opgave fictief rendement)
  - Meer dan 10 miljoen brieven verwacht
  - Verwachte doorlooptijd tot medio 2030
- Checklist benodigde documenten en mogelijkheden per jaar
  - <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/box-3/content/welke-gegevens-doorgeven-werkelijk-rendement>
- Speciale informatiesite beschikbaar gesteld
  - <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/box-3/>

4

Belasting werkelijk rendement

Belasting werkelijk rendement

- Nieuw box 3 regime vanaf 2028
- Wetvoorstel ingediend op 19 mei 2025
- Nog niet bekend wanneer verdere behandeling is
- Moet uiterlijk 15 maart 2026 zijn aangenomen

Wetsvoorstel Werkelijk rendement box 3

- Uitgangspunt wordt belasting op werkelijk rendement
  - Vlak tarief van 36%
- Direct én indirect rendement verminderd met daarop drukkende kosten
- Heffingsvrij vermogen wordt omgezet in heffingsvrij inkomen
  - € 1.800,- per belastingplichtige
- Schuldendrempel wordt omgezet in verliesdrempel
  - € 500,- per belastingplichtige
- Vrijstelling voor groene beleggingen komt per 1 januari 2027 te vervallen
- Vrijstelling voor kortlopende termijnen van inkomsten en verplichtingen komt te vervallen
- Overgangsrecht kapitaalverzekeringen komt te vervallen

Concept wetsvoorstel box 3

- Direct rendement: vermogenswinstbelasting
  - Rente, dividend, huur, etc.
  - Verminderen met directe kosten zoals betaalde rente en kosten
- Indirect rendement: Vermogensaanwasbelasting
  - Gerealiseerde én niet gerealiseerde waardeontwikkelingen
  - Koersresultaten, verkoopwinsten, valutaresultaten, etc.
  - Uitzonderingen en nuancering op de hoofdregel (belast bij verkoop of overlijden)
    - Onroerende zaken
    - ~~Aandelen in familiebedrijven~~
    - Niet-beursgenoteerde innovatieve start-ups en scale-ups
- Voorwaartse verliesverrekening onbeperkt mogelijk
- Achterwaarts verliesverrekening niet mogelijk

5

Belasting vastgoed box 3

Belastingheffing vastgoed box 3

- Vastgoedbelegger gaat gemiddeld aanzienlijk méér betalen
- ‘Giftige’ cocktail van fiscale wijzigingen:
  - Forfaitair rendement omhoog-> werkelijk rendement nóg hoger?!
  - Schulden beperkt aftrekbaar-> onder nieuwe wetgeving werkelijke rente aftrekken
  - Aanpassing leegwaarderatio-> sinds 2023
- Naast fiscaliteit nog meer wijzigingen:
  - WOZ-waardes hard gestegen
  - Opkoopbescherming
  - Overdrachtsbelasting naar 10,4% (8% in 2026)
  - Wet betaalbare huur
  - Wet vaste huurcontracten

Directe heffing op vastgoed onroerend goed

- Onder nieuwe wet belasting heffing op onroerende zaken in drie categorieën:
  - Als een onroerende zaak minimaal **90% van het jaar verhuurd wordt**, zijn de huurinkomsten belast en de jaarlijkse onderhoudskosten aftrekbaar;
  - Als een onroerende zaak het **hele jaar niet wordt verhuurd**, dan wordt het directe rendement berekend via een vastgoedbijtelling (3,35% over de WOZ-waarde);
  - Bij **gemengd gebruik** wordt gekeken naar de hoogte van de huurinkomsten en naar de hoogte van de vastgoedbijtelling. Het hoogste bedrag wordt belast.

Belasting op vastgoed

1

Gehele jaar verhuur

De totale huurinkomsten worden belast

- De onroerende zaak is minimaal **90% van het kalenderjaar** verhuurd: 328 dagen (of 329 dagen in een schrikkeljaar).
- Alle huurinkomsten worden opgeteld.
- Jaarlijkse onderhoudskosten en andere periodieke kosten worden hiervan afgetrokken.
- Verbeteringskosten worden verrekend met de vermogenswinst, bijvoorbeeld bij verkoop.

2

Gehele jaar niet-verhuur

De beschikbaarheid van bijvoorbeeld een vakantiewoning voor de eigenaar wordt belast met een vastgoedbijtelling

- De eigenaar gebruikt zelf de onroerende zaak.
- Dit wordt belast met een vastgoedbijtelling van **3,35% over de (WOZ-)waarde**.
- Jaarlijkse onderhoudskosten en andere periodieke kosten worden hiervan afgetrokken.
- Verbeteringskosten worden verrekend met de vermogenswinst, bijvoorbeeld bij verkoop.

3

Gemengd gebruik

Het hoogste bedrag wordt belast: óf de huurinkomsten óf de vastgoedbijtelling

- De onroerende zaak wordt **minder dan 90% van het kalenderjaar** verhuurd.
- Er wordt gekeken naar de hoogte van de huurinkomsten en naar de hoogte van de vastgoedbijtelling.
- Het bedrag dat het hoogste is, wordt belast, zie daarvoor de stappen bij groep 1 of 2.
- Verbeteringskosten worden verrekend met de vermogenswinst, bijvoorbeeld bij verkoop.

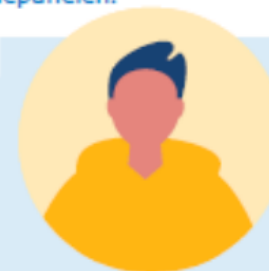
Welke kosten kun je in mindering brengen?

Wat zijn onderhoudskosten?

Onderhoudskosten zijn kosten voor het repareren van bestaande elementen aan het huis, zoals het schilderen van bestaande kozijnen.

Wat zijn verbeteringskosten?

Verbeteringskosten zijn kosten van toevoegingen aan een onroerende zaak, zoals een aanbouw van een serre of zonnepanelen.

Heffing op indirect rendement vastgoed

- Startwaarde is WOZ-waarde peildatum 1 januari 2028 (WOZ-waarde 2029)
  - Leegwaarderatio voor verhuurd vastgoed
- Investerings optellen bij aanschafwaarde
  - Bewijslast licht bij de belastingplichtige
- Waardestijging is belast bij verkoop

Voorbeeld belasting box 3 belegger

- Spaargeld € 85.000,-
- 15 verhuurde panden
- Waarde economisch verkeer € 5.150.000,-
- WOZ-waarde € 4.018.000,-
- Financiering € 3.640.000,-
- Bruto huurinkomen € 297.000,- per jaar
- Netto huurinkomen € 260.000,- per jaar
- Rentelasten € 119.000,-
- Direct netto huurrendement € 141.000,-

Belasting onder oude wetgeving < 2023

NIHIL

Belasting onder huidige wetgeving 2026

€ 70.000

En nu?!

Tarieven en heffingsgrondslag inkomstenbelasting

- Box 1: inkomen uit werk en woning (werkelijk)
  - 35,82% tot € 38.441,-
  - 37,48% tot € 76.817,-
  - 49,50% vanaf € 76.817,-
- Box 2: inkomen uit aanmerkelijk belang inclusief vpb (werkelijk)
  - 38,85% / 43,98% tot € 67.804,- (box 2 tarief 24,5%)
  - 44,11% / 48,80% vanaf € 67.804,- (box 2 tarief 31%)
- Box 3: inkomen uit sparen en beleggen (vanaf 2028 werkelijk)
  - Vlastaks 36%

Verskil uitspraak HR versus nieuwe wet 2028

Onderdeel	Uitspraak HR	Nieuwe wet
Verliesverrekening	Niet mogelijk	Voorwaarts mogelijk met drempel van € 500 p.p
Heffingsvrij inkomen	Niet mogelijk	€ 1.800 p.p.
Ongerealiseerde waardeinstijging van vastgoed	Jaarlijks belast	Belast bij verkoop
Forfait niet verhuurde woning	Niet mogelijk	3,35% vastgoedbijtelling
Onderhoudskosten aftrekbaar	Niet mogelijk	Jaarlijks aftrekbaar

6

Maatregelen verminderen box 3

Maatregelen verminderen box 3 heffing

- Box-arbitrage (naar box 1 of box 2)
  - In deze boxen wordt het werkelijk rendement belast
  - Antimisbruikbepaling van 3/6 maanden
- Peildatum-arbitrage
  - Vermogen omzetten van beleggen naar sparen
  - Antimisbruikbepaling van 3 maanden
- Schulden aangaan in- of verplaatsen naar box 3
- Vrijstelling groene beleggingen € 71.000,- (tot 2027)

Let op: vooral tijdelijk tot invoering nieuwe wet!

Voorbeeld schulden omzetten (2025)

- WOZ-waarde eigen woning € 800.000,-
- Eigenwoningschuld € 600.000,-
- Rente eigenwoningschuld 2%
- Aftrekbare rente per jaar € 12.000,-
- Belastingtarief 37,48%
- Fiscaal voordeel € 3.448,-

Let op: bij inkomens tot € 76.817,- is het fiscaal voordeel 43,82%!

Voorbeeld schulden omzetten (2025)

- Vermogen in box 3 bedraagt € 480.000,-
  - Spaargeld € 180.000,-
  - Beleggingen € 300.000,-
- Belast vermogen bedraagt € 364.632,-
- Box 3 belasting € 5.532,-

Voorbeeld schulden omzetten

- Eigenwoningschuld wordt voor € 372.000,- aflosvrij gemaakt
- Verlies van fiscaal voordeel in box 1 bedraagt € 2.788,-
- Besparing van box 3 heffing bedraagt € 5.532,-
- Fiscaal voordeel per saldo **€ 2.744,-**

7

Familiebank constructies

Maatregelen verminderen box 3 heffing

- Veel familieleningen verstrekt tegen zeer lage rente
- Geldgevers worden vanaf 2026 effectief belast tegen 2,80% (forfaitair rendement 7,78%)
- Geldnemers trekken werkelijke rente af
- Lening kan (deels) worden omgezet in een schenking
- Onderzoek mogelijkheden voor aanpassen leningovereenkomst

Voorbeeld familielening

- Lening € 100.000,- verstrekt in 2021
- Rente bedraagt 2% per jaar
- Gevolgen geldnemer
  - Fiscaal voordeel € 750,-
  - Netto rentelast € 1.250,-
- Gevolgen geldgever
  - Fiscaal nadeel € 2.800,-
  - Netto last € 800,-

Formulier werkelijke rendement
biedt mogelijkheden?!

Voorbeeld familielening

- Er moet sprake zijn en blijven van een zakelijke overeenkomst en rente
- Zie recente publicatie belastingdienst voor richtlijnen
- https://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/voorbeelden_rentepercentage_voor_familieleden_ib8181z1fd.pdf

8

Lijfrente

Wijzigingen lijfrente

- Jaarruimte wordt gelijk gesteld aan maximale premie werkgeverspensioen
  - Per 1 juli 2023 van 13,3% naar 30% gegaan!
  - AOW-franchise vanaf 2024 gelijk aan werkgeverspensioen
  - Maximale jaarruimte € 35.798,-
- Mogelijk om in te leggen tot 5 jaar ná de AOW-datum
- Premie voor werkgeverspensioen wordt verminderd op jaarruimte
- Periode reserveringsruimte van 7 naar 10 jaar
- Maximale reserveringsruimte naar € 42.108,-
  - Was maximaal 17% van premiegrondslag of € 8.065,- / € 15.922,-

Voorbeeld fiscaal voordeel lijfrente

- Eenmalige inleg van € 20.000,-
- Aftrek en belasting initiële inleg
  - Fiscale voordeel € 8.764,- (43,82%) of € 9.900,- (49,9%)
  - Fiscaal nadeel € 5.506,- (27,53%), € 9.086,- (45,43%) of € 9.900 (49,5%)
- Aftrek en belasting rendement (o.b.v. 4% rendement)
  - Jaarlijks rendement op inleg € 800,-
  - Fiscaal voordeel box 3 bedraagt € 560,- (o.b.v. forfaitair rendement 2026)
  - Fiscaal nadeel € 220,- (27,53%), € 363,- (45,43%) of € 396,- (49,5%)

Lindenhaeghe

Contactgegevens

Burgemeester Hazenberglaan 401

3078 HG Rotterdam

 010 – 760 11 00

 support@lindenhaeghe.nl

 lindenhaeghe.nl

Volg je ons al?

 Lindenhaeghe

 Lindenhaeghe

 Lindenhaeghe

 Lindenhaeghe

